

Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn

16 204

Ársreikningur 2022

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Skýringar	6

Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn

kt. 701194-3149

Arngrímögötu 3, 107 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Landsbókasafn Íslands - Háskólabókasafn er þjóðbókasafn og bókasafn Háskóla Íslands og forystusafn íslenskra bókasafna. Safnið er rannsóknabókasafn og þekkingarveita fyrir alla landsmenn. Safnið sinnir virkri og fjölþættri upplýsingaþjónustu á sviði vísinda og fræða, stjórnsýslu og atvinnulífs og lista- og menningarmála.

Í safninu eru varðveitt útgefin íslensk hugverk, erlend fræðirit, námsgögn, kort, handrit og einkaskjöl auk hljóðrita, tónlistar, kvikmynda og annars myndefnis.

Safnið sinnir þjónustu við kennslu og rannsóknarstarfsemi Háskóla Íslands og heldur uppi öflugri bókasafns- og upplýsingaþjónustu í þágu menntunar, vísinda, atvinnulífs, stjórnsýslu og menningar.

Í þjóðarbókhlöðu býður safnið upp á góða vinnuaðstöðu þar sem er greiður aðgangur að safnkostinum. Safnið veitir í sífellu auknum mæli aðgang að stafrænum gögnum á netinu og vinnur að stafrænni endurgerð íslensks menningararfs.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnasvið 18 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Samanburðartölur eldra árs eru frá fjárlagalið 02-905.

Á árinu 2022 var ársveltan kr. 1.430,6 milljónir og afkoma kr. -65,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -69,3 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 79,6 milljónir.

Starfsemi stofnunarinnar á árinu 2022 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáraukalögum fyrir árið 2022.

Það er álit mitt að ársreikningur 2022 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Landsbókasafns Íslands - Háskólabókasafns í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Landsbókasafns Íslands - Háskólabókasafns fyrir árið 2022 með rafrænni undirritun sinni.

Ingibjörg Steinunn Sverrisdóttir
Landsbókavörður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	1.110.400.000	1.070.700.000
Seld þjónusta	3	10.412.822	10.143.565
Vörusala	4	334.575	333.650
Framlög og ýmsar tekjur	5	300.503.828	307.978.242
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	8.995.565	10.384.844
Tekjur samtals		1.430.646.790	1.399.540.301
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	6	787.038.788	729.735.186
Framlög og tilfærslur		0	100.000
Annar rekstrarkostnaður	7	700.127.108	726.790.590
Afskriftir	8	8.995.565	10.384.844
Gjöld samtals		1.496.161.461	1.467.010.620
Afkoma fyrir fjármagnsliði		(65.514.671)	(67.470.319)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		50.686	0
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		(29.185)	(129.820)
		21.501	(129.820)
Afkoma ársins		(65.493.170)	(67.600.139)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(89.993.170)	(77.200.139)
Rekstrartilfærslur		24.500.000	9.600.000
		(65.493.170)	(67.600.139)

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	9		
Áhöld, tæki og búnaður		22.223.772	27.972.519
Aðrar eignir		11.610.127	11.610.127
		<u>33.833.899</u>	<u>39.582.646</u>
Fastafjármunir samtals		<u>33.833.899</u>	<u>39.582.646</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	10	1.445.684	1.678.252
Viðskiptakröfur		5.367.640	10.799.916
Tengdir aðilar	11	20.454.351	65.161.376
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		50.029	1.259.395
Handbært fé	12	18.404.206	13.956.752
		<u>45.721.910</u>	<u>92.855.691</u>
Veltufjármunir samtals		<u>45.721.910</u>	<u>92.855.691</u>
Eignir samtals		<u>79.555.809</u>	<u>132.438.337</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	13		
Hrein eign		(69.303.676)	(3.810.506)
		<u>(69.303.676)</u>	<u>(3.810.506)</u>
Eigið fé samtals		<u>(69.303.676)</u>	<u>(3.810.506)</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	11	14.713.618	6.420.716
Viðskiptaskuldir		30.721.334	21.261.721
Ýmsar skammtímaskuldir	14	69.831.625	74.677.933
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	15	33.592.908	33.888.473
		<u>148.859.485</u>	<u>136.248.843</u>
Skuldir samtals		<u>148.859.485</u>	<u>136.248.843</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>79.555.809</u>	<u>132.438.337</u>
Aðrar upplýsingar	16		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2022

	Skýr	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(65.493.170)	(67.600.139)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	8	8.995.565	10.384.844
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(8.995.565)	(10.384.844)
		<u>(65.493.170)</u>	<u>(67.600.139)</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		6.641.642	(4.733.062)
Tengdir aðilar		58.453.109	75.610.656
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		4.613.305	1.959.152
		<u>69.940.624</u>	<u>73.166.527</u>
		<u>4.447.454</u>	<u>5.566.388</u>
		<u>4.447.454</u>	<u>5.566.388</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	(3.246.818)	(4.379.790)
		<u>(3.246.818)</u>	<u>(4.379.790)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		3.246.818	4.379.790
		<u>3.246.818</u>	<u>4.379.790</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		4.447.454	5.566.388
		<u>13.956.752</u>	<u>8.390.364</u>
		<u>18.404.206</u>	<u>13.956.752</u>
		<u>18.404.206</u>	<u>13.956.752</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samamburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samamburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2022	2021
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	1.110.400.000	1.070.700.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	8.995.565	10.384.844
	<u>1.119.395.565</u>	<u>1.081.084.844</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	1.085.900.000	24.500.000	0	1.110.400.000
Fjárveiting til tekna	1.085.900.000	24.500.000	0	1.110.400.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum	(1.175.893.170)	0	0	(1.175.893.170)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(89.993.170)	24.500.000	0	(65.493.170)

	2022	2021
3 Seld þjónusta		
Sérfræðiþjónusta	102.000	164.000
Verksala	206.101	691.625
Ýmsar þjónustutekjur	6.166.725	4.627.948
Veitinga- og gistiþjónusta	3.937.996	4.659.992
	<u>10.412.822</u>	<u>10.143.565</u>

4 Vörusala

Vörusala I	334.575	333.650
	<u>334.575</u>	<u>333.650</u>

5 Framlög og ýmsar tekjur

Leigutekjur	2.272.882	2.276.810
Kostnaðarhlutdeild	192.737.129	196.846.696
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	100.409.556	103.784.072
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	4.889.660	5.070.664
Ýmsar tekjur	194.601	0
	<u>300.503.828</u>	<u>307.978.242</u>

	2022	2021
6 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður		
Laun	641.843.425	591.942.532
Orlof, breyting	(2.908.906)	2.778.081
Launatengd gjöld	144.383.832	131.796.227
Starfsmannakostnaður	3.720.437	3.218.346
	<u>787.038.788</u>	<u>729.735.186</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	70,8	69,7

Skýringar

	2022	2021
7 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	24.816.299	31.625.393
Byggingarvörur, almennar	1.797.345	937.467
Byggingarvörur, aðrar	11.118	102.627
Tæki og búnaður til innréttinga	88.970	9.372
Ýmis tæki og áhöld	991.776	3.135.994
Varahlutir og viðhaldsvörur	775.570	705.450
Orkugjafar	27.079.289	28.061.883
Matvæli	13.975.859	15.152.417
Almennar rekstrarvörur	4.470.091	2.670.715
Vörukaup, almenn	74.006.317	82.401.318
Kennslu- og föndurvörur	0	9.720
Ýmsar sérgreindar vörur	2.417.154	1.698.102
Vörukaup, sérgreind	2.417.154	1.707.822
Fundir, námskeið, risna	2.037.131	1.791.511
Ferðir, uppihald	1.283.825	46.580
Akstur	263.678	461.649
Sérfræðiþjónusta	47.740.844	59.882.780
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	243.841	231.675
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	69.416	963.459
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	2.883.169	3.104.595
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	54.521.904	66.482.249
Samningsbundin kaup og leiga	8.540.707	8.837.240
Afnotagjöld	374.187.726	391.344.820
Leigugjöld	18.635.645	17.758.273
Notkun véla og flutningatækja	2.775.861	4.451.207
Verkkaup	79.979.136	72.451.082
Kostnaðarhlutdeild	336.092	279.323
Tryggingar, lögboðnar	5.404.983	4.914.978
Opinber gjöld	77.600.435	74.041.601
Tilfærslur	100.000	0
Tapaðar kröfur	1.355.200	1.779.992
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	568.915.785	575.858.516
Annar rekstrarkostnaður samtals	700.127.108	726.790.590
8 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	8.995.565	10.368.460
Niðurfærsla óefnislegra eigna	0	16.384
	8.995.565	10.384.844

Skýringar

	31.12.2022	31.12.2021
9 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	22.223.772	27.972.519
Aðrar eignir	11.610.127	11.610.127
	33.833.899	39.582.646

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2022:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2022	101.564.504	11.746.977	113.311.481
Viðbætur á árinu	3.246.818	0	3.246.818
	104.811.322	11.746.977	116.558.299
Afskrift 01.01.2022	73.591.985	136.850	73.728.835
Afskrift ársins	8.995.565	0	8.995.565
	82.587.550	136.850	82.724.400
Staða 31.12.2022	22.223.772	11.610.127	33.833.899

10 Birgðir

Rekstrarvörubirgðir	1.445.684	1.678.252
	1.445.684	1.678.252

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði að teknu tilliti til úreldingar þar sem við á.

	31.12.2022	31.12.2021
11 Tengdir aðilar		

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	67.456.792
Aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs	20.454.351	(2.295.416)
	20.454.351	65.161.376

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	11.360.154	0
Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	3.353.464	6.420.716
	14.713.618	6.420.716

12 Handbært fé

Sjóðir	53.210	74.110
Tékkareikningar	16.378.549	11.963.808
Gjaldeyriseikningar í innlendum innlánsstofnunum	1.972.447	1.918.834
	18.404.206	13.956.752

Stofnunin hefur tekið til vörslu fjármuni fyrir þriðja aðila að fjárhæð kr. 62,3 milljónir sem varðveitt er á bankareikningum á nafni stofnunarinnar en telst ekki til eigna í efnahagsreikningi.

Skýringar

13 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2022	31.12.2021
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(3.810.506)	63.789.633
Afkoma ársins	(65.493.170)	(67.600.139)
Jöfnuður 31.12.	(69.303.676)	(3.810.506)

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

	31.12.2022	31.12.2021
14 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	69.793.230	72.702.136
Önnur ógreidd gjöld	0	1.965.105
Skattar	38.395	10.692
	69.831.625	74.677.933

15 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2022	31.12.2021
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	33.833.899	39.582.646
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað til fjárfestinga)	(240.991)	(5.694.173)
	33.592.908	33.888.473

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2022	39.582.646	(5.694.173)	33.888.473
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	8.700.000	8.700.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	3.246.818	(3.246.818)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(8.995.565)	0	(8.995.565)
	33.833.899	(240.991)	33.592.908

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2022 munu kr. 4,7 milljónir koma til tekna á árinu 2023.

Skýringar

16 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði um óákveðin tíma og til 2033. Einnig hafa verið gerðir þjónustusamningar um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa til næstu þriggja ára. Árlegar greiðslu vegna húsaleigu nema kr. 21,3 milljónum og vegna þjónustusamninga kr. 10,9 milljónum. Aðrir samningar nema um 12,4 mkr. vegna hýsingar.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2022.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.